

3 ΣΕΠ. 2014

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ
ΠΡΟΝΟΙΑΣ
ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ Δ/ΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ
ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ &
ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗΣ
Ταχ. Δ/νση: Σταδίου 29
Ταχ. Κώδικας: 101 10 - Αθήνα
TELEFAX: 2105203872
Πληροφορίες: Ζ. Αδαμοπούλου
Τηλέφωνο: 2131516472
e-mail: ypertns@ypakp.gr

Αθήνα, 01 Σεπτεμβρίου 2014
Αριθ. Πρωτ.: 5547

ΠΡΟΣ: Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/νση Κοιν/κού Ελέγχου
✓ Τμήμα Ερωτήσεων
Αθήνα

ΚΟΙΝ.: Υπουργείο Οικονομικών
(Γραφείο κ. Υπουργού)
(με συνημμένη την Ερώτηση)

ΘΕΜΑ: Ποσοστά της αδήλωτης εργασίας.

ΣΧΕΤ: Η με αρ. πρωτ. 1731/6-8-2014 ΕΡΩΤΗΣΗ ✓

Σε απάντηση του ανωτέρω σχετικού, που κατατέθηκε στη Βουλή από το Βουλευτή κ. Ν. Νικολόπουλο, σας πληροφορούμε τα εξής:

ΘΕΜΑΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ

Το Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας (Σ.ΕΠ.Ε.) επιθεωρεί και ελέγχει τους χώρους εργασίας με κάθε πρόσφορο μέσο, οποιαδήποτε ώρα κατά τη διάρκεια της ημέρας ή της νύχτας, όταν κρίνει αναγκαίο, χωρίς προειδοποίηση προς τον εργοδότη, προβαίνει σε κάθε είδους αναγκαία εξέταση και έλεγχο σε όλες τις επιχειρήσεις και εκμεταλλεύσεις πρωτογενούς, δευτερογενούς και τριτογενούς τομέα και γενικότερα σε κάθε ιδιωτικό ή δημόσιο χώρο εργασίας ή εκμετάλλευσης ή χώρο όπου πιθανολογείται ότι απασχολούνται εργαζόμενοι, εκτός από τις περιπτώσεις που ορίζεται διαφορετικά από ειδικές διατάξεις, και επιβλέπει την τήρηση και εφαρμογή των διατάξεων της εργατικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας, των όρων κάθε είδους ΣΣΕ, της νομοθεσίας για την προώθηση της αρχής της ίσης μεταχείρισης στον τομέα της απασχόλησης και της εργασίας κλπ.

Στα ανωτέρω πλαίσια, οι Επιθεωρητές Εργασίας διενεργούν ελέγχους με αντικειμενικότητα, υπευθυνότητα, ευσυνειδησία και πλήρη επίγνωση του σημαντικού ρόλου που καλούνται να επιτελέσουν ειδικά υπό τις υφιστάμενες συνθήκες δημοσιονομικής και ευρύτερης οικονομικοκοινωνικής αναπροσαρμογής της χώρας.

Η αναπροσαρμογή αυτή, όσον αφορά στον εργασιακό τομέα, επιτάσσει την άμεση και αποτελεσματική καταπολέμηση της ανασφάλιστης και αδήλωτης εργασίας μέσω μιας σειράς μέτρων που σκοπό έχουν να συνδράμουν στην ενίσχυση, τον συντονισμό και την εποικοδομητική συνεργασία των βασικών μηχανισμών ελέγχου: της Οικονομικής Αστυνομίας, του ΣΕΠΕ και της ΕΥΠΕΑ.

Συγκεκριμένα, με το άρθρο 14 του Ν. 4144/13 η Υπηρεσία Οικονομικής Αστυνομίας και Δίωξης Ηλεκτρονικού Εγκλήματος (ΥΠ.Ο.Α.Δ.Η.Ε.) καθίσταται εντός των χωρικών ορίων δικαιοδοσίας της εκ παραλλήλου αρμόδια για την ενέργεια των ελέγχων, που προβλέπονται και ενεργούνται από τα ελεγκτικά όργανα του ΙΚΑ -ΕΤΑΜ και το ΣΕΠΕ. Τα

ελεγκτικά όργανα του ΙΚΑ – ΕΤΑΜ, το ΣΕΠΕ και η Υπηρεσία Οικονομικής Αστυνομίας και Δίωξης Ηλεκτρονικού Εγκλήματος (ΥΠ.Ο.Α.Δ.Η.Ε.) – εντός των χωρικών ορίων δικαιοδοσίας της – σε περιπτώσεις ειδικής βαρύτητας και ενδιαφέροντος, είναι αρμόδια για την ενέργεια των ελέγχων που προβλέπονται στην περίπτωση στ' της παραγράφου 9 του άρθρου 26 του Α.Ν. 1846/1951 (Α' 179), που προστέθηκε με την παράγραφο 1 του άρθρου 2 του Ν. 2556/1997 και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 του Ν. 3232/2004.

Περαιτέρω, με το άρθρο 16 του ίδιου νόμου συμπληρώνεται το αντικείμενο αποστολής της Οικονομικής Αστυνομίας καθώς συμπεριλαμβάνεται πλέον στις αρμοδιότητές της και η έρευνα, πρόληψη και καταστολή της αδήλωτης και της ανασφάλιστης εργασίας και της εισφοροδιαφυγής ακόμα και στις περιπτώσεις που δε συνιστούν αξιόποινες πράξεις.

Η σημαντικότερη ωστόσο ρύθμιση που συνέβαλλε

στην άμεση αντιμετώπιση και την ουσιαστική καταστολή του φαινομένου της αδήλωτης εργασίας υπήρξε η υπ' αριθμ. 27397/122/19.8.2013 Απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας (ΦΕΚ 2062/τεύχος Β'/23.08.2013) «Επιβολή διοικητικών κυρώσεων για τις ευθέως αποδεικνυόμενες παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας, κατά δέσμια αρμοδιότητα του Επιθεωρητή Εργασίας».

Σύμφωνα με την εν λόγω κανονιστική πράξη, Ειδικός Επιθεωρητής Εργασίας ή Επιθεωρητής Εργασίας που διαπιστώνει τη μη αναγραφή εργαζομένου στον ισχύοντα πίνακα προσωπικού που τηρείται από τον εργοδότη, επιβάλλει διοικητική κύρωση (πρόστιμο), κατά δέσμια αρμοδιότητα, χωρίς προηγούμενη πρόσκλησή του για παροχή εξηγήσεων.

Τα πρόστιμα για την ανωτέρω παράβαση έχουν αυστηροποιηθεί αισθητά, σε βαθμό που καθιστούν πλέον απαγορευτική την αποφυγή δήλωσης εργαζομένου στις αρμόδιες Υπηρεσίες. Συγκεκριμένα, τα πρόστιμα για κάθε μισθωτό που θα βρεθεί να εργάζεται αδήλωτος ανέρχονται στο ποσό:

- α) των 10.549,44 € για υπάλληλο ηλικίας άνω των 25 ετών
- β) των 9.197,10 € για υπάλληλο ηλικίας κάτω των 25 ετών
- γ) των 10.550,54 € για εργατοτεχνίτη ηλικίας άνω των 25 ετών
- δ) των 9.200,49 € για εργατοτεχνίτη ηλικίας κάτω των 25 ετών

Σε περίπτωση υποτροπής δε της επιχείρησης / εργοδότη για την παραπάνω παράβαση, επιβάλλεται, πέραν των ανωτέρω χρηματικών προστίμων, προσωρινή ή οριστική διακοπή της λειτουργίας συγκεκριμένης παραγωγικής διαδικασίας ή τμήματος ή τμημάτων ή του συνόλου της επιχείρησης ή εκμετάλλευσης στις οποίες έχει διαπραχθεί η παράβαση, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο εδάφιο β' της παραγράφου 3 του άρθρου 23 σε συνδυασμό με το εδάφιο Β, της παραγράφου 1 του άρθρου 24, του Ν. 3996/2011, όπως ισχύει.

Πλέον των ανωτέρω μέτρων, όσον αφορά στο Σ.ΕΠ.Ε., έχει υπάρξει μια σειρά ρυθμίσεων (Ν. 3996/11, Υπ. ΙΑ.13 του άρθρου πρώτου του Ν. 4093/12, Απόφαση Υπ. Εργασίας αριθ. 5072/6/2013 - ηλεκτρονική υποβολή εντύπων), οι οποίες κινούνται στα πλαίσια της απλοποίησης των διαδικασιών, της αποφόρτισης των υπηρεσιών από γραφειοκρατικά καθήκοντα ενώ, ταυτόχρονα, δημιουργούν τις προϋποθέσεις για την απαιτούμενη ηλεκτρονική διασύνδεση με τις υπόλοιπες υπηρεσίες του Δημοσίου. Οι εν λόγω ρυθμίσεις έχουν επιφέρει σημαντική μείωση των διοικητικών και γραφειοκρατικών βαρών των Επιθεωρητών Εργασίας με αποτέλεσμα να τίθεται η βάση προκειμένου οι Επιθεωρητές να εκτελούν πλέον απερίσπαστα το βασικό τους καθήκον του ελέγχου της αγοράς εργασίας ως προς την τήρηση και εφαρμογή της εργατικής νομοθεσίας.

Ήδη στις 12.06.2014, με εγκύκλιό του ο Υπουργός Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας ενημέρωσε όλες τις Περιφερειακές Υπηρεσίες του Σ.ΕΠ.Ε. και τις Υπηρεσίες της

ΕΥΠΕΑ, να προβούν σε κοινή δράση για την καταπολέμηση της αδήλωτης εργασίας για την αντιμετώπιση κάθε μορφής παραβατικότητας στην αγορά εργασίας και για το διάστημα από 13.06.2014 έως 10.10.2014.

Κατά το διάστημα 15 Σεπτεμβρίου 2013 έως 30 Ιουνίου 2014 διενεργήθηκαν στα πλαίσια του ειδικού επιχειρησιακού σχεδίου «Άρτεμις» έλεγχοι σε 17.281 επιχειρήσεις.

Στο πλαίσιο αυτής της δειγματοληπτικής διαδικασίας 1.574 επιχειρήσεις βρέθηκαν να απασχολούν αδήλωτους εργαζόμενους και συγκεκριμένα σε σύνολο 106.630 εργαζομένων στις επιχειρήσεις που διενεργήθηκαν έλεγχοι, εντοπίστηκαν 2.415 αδήλωτοι εργαζόμενοι, ενώ τα πρόστιμα που επιβλήθηκαν, αποκλειστικά για την αδήλωτη εργασία ανέρχονται στο ποσό των 24.883.607 €.

Θεωρώντας ότι μόνιμος στόχος του Σ.ΕΠ.Ε παραμένει η συμμόρφωση των παραβατών στις διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας, οι έλεγχοι θα συνεχιστούν και για το υπόλοιπο του έτους 2014 και όπου διαπιστώνονται παραβάσεις θα επιβάλλονται οι προβλεπόμενες από το νόμο κυρώσεις.

ΘΕΜΑΤΑ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ

Κύριο έργο της Επιθεώρησης για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία (ΕΑΥΕ) αποτελεί η επίβλεψη και ο έλεγχος της εφαρμογής των διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας για την υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων με βασικό στόχο τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας και την πρόληψη των εργατικών ατυχημάτων και των επαγγελματικών ασθενειών. Παρ' όλα αυτά και με δεδομένη την έκταση του προβλήματος της αδήλωτης εργασίας και τη σπουδαιότητα της πάταξης του φαινομένου αυτού, από το 2013 και εντεύθεν, ανατέθηκε στις υπηρεσίες της ΕΑΥΕ, επιπλέον του κυρίου έργου τους, η διενέργεια συστηματικών ελέγχων για την αδήλωτη εργασία. Οι έλεγχοι αυτοί διενεργούνται είτε ταυτόχρονα και συνδυαστικά με έναν τυπικό έλεγχο για θέματα ασφάλειας και υγείας αρμοδιότητας της Επιθεώρησης Α.Υ.Ε., είτε από μικτά κλιμάκια Επιθεωρητών Εργασιακών Σχέσεων και Επιθεωρητών Α.Υ.Ε..

Όσον αφορά δε την ελεγκτική δραστηριότητα των υπηρεσιών ΕΑΥΕ, σας γνωρίζουμε ότι κατά το 1^ο 6μηνο του 2014 οι Επιθεωρητές Α.Υ.Ε. διενήργησαν 3752 ελέγχους για αδήλωτη εργασία, στο πλαίσιο των οποίων ευρέθησαν 206 αδήλωτοι εργαζόμενοι. Σε συνέχεια αυτών των ελέγχων επεβλήθησαν στους εργοδότες οι προβλεπόμενες εκ του νόμου κυρώσεις και συγκεκριμένα επεβλήθησαν 68 πρόστιμα ύψους 845.529 €. Επιπλέον οι Επιθεωρητές Α.Υ.Ε. διενήργησαν σε συνεργασία με Επιθεωρητές Εργασιακών Σχέσεων 922 ελέγχους κατά τη διάρκεια των οποίων επεβλήθησαν 57 πρόστιμα.

Επιπρόσθετα, σας γνωρίζουμε ότι κατά το χρονικό διάστημα από 15/9/13 – 31/12/2013, οι Επιθεωρητές Α.Υ.Ε. διενήργησαν σε συνεργασία με τους Επιθεωρητές Εργασιακών Σχέσεων 2410 ελέγχους.

Κατά τα λοιπά, αρμόδιο να απαντήσει είναι το Υπουργείο Οικονομικών, προς το οποίο κοινοποιείται φωτοαντίγραφο της Ερώτησης.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

Ι. ΒΡΟΥΤΣΗΣ